

Európska rada

V Bruseli 19. decembra 2024
(OR. en)

EUCO 50/24

CO EUR 44
CONCL 6

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Predmet:	Zasadnutie Európskej rady (19. decembra 2024) – závery

Delegáciám zasielame závery, ktoré prijala Európska rada na uvedenom zasadnutí.

Členovia Európskej rady si pripomenuli 50. výročie prvého zasadnutia Európskej rady.

Európska rada si vymenila názory s prezidentom Ukrajiny.

Samit EÚ – západný Balkán, ktorý sa konal 18. decembra 2024, predstavuje nový impulz pre strategické partnerstvo medzi Európskou úniou a západným Balkánom.

I. UKRAJINA

1. Dnes, viac ako 1 000 dní od začiatku komplexnej invázie Ruska, Európska rada opätovne dôrazne odsudzuje útočnú vojnu Ruska proti Ukrajine, predstavujúcu zjavné porušenie Charty OSN, a znova potvrdzuje, že naďalej podporuje nezávislosť, zvrchovanosť a územnú celistvosť Ukrajiny v rámci jej medzinárodne uznaných hraníc. Znova tiež potvrdzuje neochvejný záväzok Európskej únie naďalej poskytovať Ukrajine a jej obyvateľom nepretržitú politickú, finančnú, hospodársku, humanitárnu, vojenskú a diplomatickú podporu, a to tak dlho a tak intenzívne, ako to bude potrebné. Rusko nesmie zvíťaziť.
2. Európska rada opätovne potvrdzuje svoju podporu dosiahnutiu komplexného, spravodlivého a trvalého mieru na základe zásad Charty OSN a medzinárodného práva v súlade s kľúčovými zásadami a cieľmi mierového plánu Ukrajiny a zdôrazňuje zásadu, že žiadna iniciatíva týkajúca sa Ukrajiny sa nepodnikne bez Ukrajiny. Európska únia a jej členské štáty budú na tento účel pokračovať v intenzívnom globálnom komunikačnom úsilí a budú sa zúčastňovať na rokovaníach, ktoré majú vplyv na bezpečnosť Európy.

3. Európska rada preskúmala prácu, ktorá sa vykonala v súvislosti s poskytovaním vojenskej podpory Ukrajine. S cieľom pomôcť Ukrajine účinne sa brániť proti ruskej agresii vyzýva Európska rada na urýchléné zintenzívnenie úsilia, najmä pokiaľ ide o dodávky systémov protivzdušnej obrany, munície a riadených striel, ako aj o poskytovanie potrebného výcviku a vybavenia pre ukrajinské brigády. Európska rada zdôrazňuje, že je dôležité zintenzívniť prácu na ďalšej podpore a rozvoji obranného priemyslu Ukrajiny a na prehĺbovaní jeho spolupráce s obranným priemyslom EÚ. Pripomína význam vykonávania všetkých zložiek iniciatívy skupiny G7 „Poskytnutie úverov pre Ukrajinu urýchlujúce využitie mimoriadnych príjmov“ (ERA) vrátane zložky vojenských potrieb a vyzýva, aby sa čo najskôr vykonali rozhodnutia prijaté v rámci Európskeho mierového nástroja. Vyzýva tiež Radu, aby urýchlila prácu na posilňovaní vojenskej pomocnej misie EÚ na podporu Ukrajiny.
4. Európska rada víta dôsledné vykonávanie Nástroja pre Ukrajinu. V roku 2024 dosiahnu celkové platby Ukrajine v rámci tohto nástroja 16,2 miliardy EUR. V roku 2025 by sa malo z nástroja vyplatiť 12,5 miliardy EUR. Európska rada okrem toho víta rýchle vykonávanie iniciatívy skupiny G7 ERA vo výške 45 miliárd EUR (50 miliárd USD) na podporu súčasných a budúcich vojenských, rozpočtových a rekonštrukčných potrieb Ukrajiny. V rámci tejto iniciatívy plánuje Európska únia začať v januári s vyplácaním prostriedkov, ktorých celková suma v roku 2025 dosiahne 18,1 miliardy EUR. Všetky relevantné právne a finančné aspekty sa budú naďalej riešiť.
5. Európska rada pripomína, že všetka vojenská podpora sa bude poskytovať pri plnom rešpektovaní bezpečnostnej a obrannej politiky niektorých členských štátov a pri zohľadnení bezpečnostných a obranných záujmov všetkých členských štátov.

6. Európska rada dôrazne odsudzuje zintenzívnenú a cielenú kampaň Ruska proti energetickej a inej civilnej infraštruktúre Ukrajiny, ktorej zámerom je využiť príchod zimy ako zbraň. Vyzýva na zvýšenie materiálnej podpory a urýchlenie jej dodávok s cieľom pomôcť Ukrajine udržať v prevádzke jej elektrickú infraštruktúru. Európska rada v tejto súvislosti vyjadruje uznanie členským štátom, najmä tým, ktoré susedia s Ukrajinou, za vývoz elektriny na Ukrajinu a zdôrazňuje, že tento vývoz je potrebné ďalej zvyšovať. Vyzýva tiež, aby sa prioritne pokračovalo v ďalšej integrácii energetických systémov Ukrajiny a Moldavskej republiky do energetickej siete Únie.
7. Musí sa pokračovať v úsilí o ďalšie obmedzenie schopnosti Ruska viesť vojnu. V tejto súvislosti Európska rada víta, že sa prijal 15. balík sankcií voči Rusku vrátane opatrení proti „tieňovej flotile“. Taktiež opakuje svoju výzvu na úplné a účinné presadzovanie sankcií a na zabezpečenie ďalších prostriedkov a opatrení na boj proti ich obchádzaniu, okrem iného aj prostredníctvom tretích krajín. Európska únia je ďalej pripravená zintenzívňovať tlak na Rusko, a to aj prijatím ďalších sankcií. V súlade s právom EÚ by ruské aktíva mali zostať imobilizované, kým Rusko neukončí útočnú vojnu proti Ukrajine a nenahradí jej škody ňou spôsobené.
8. Európska rada dôrazne odsudzuje podporu, ktorú Rusku poskytujú tretie krajiny a aktéri a subjekty v týchto krajinách, čím mu umožňujú pokračovať v jeho útočnej vojne proti Ukrajine. Transfery zbraní a prehĺbenie vojenskej spolupráce medzi Ruskom a KĽDR a Iránom, ako aj vyslanie vojenských síl KĽDR do Ruska a ich nasadenie na bojisku proti Ukrajine predstavujú medzinárodnú eskaláciu vojny s vážnymi dôsledkami pre medzinárodný mier a bezpečnosť. Európska rada naliehavo vyzýva všetky krajiny, aby okamžite ukončili akúkoľvek priamu aj nepriamu pomoc Rusku v jeho útočnej vojne proti Ukrajine.

9. Európska únia je naďalej odhodlaná podporovať obnovu, oživenie a rekonštrukciu Ukrajiny v koordinácii s medzinárodnými partnermi. V tejto súvislosti bude dôležitá konferencia o obnove Ukrajiny, ktorá sa bude konať v júli 2025 v Taliansku. Európska únia bude naďalej úzko spolupracovať s Ukrajinou a podporovať ju v reformnom úsilí na jej európskej ceste.

II. BLÍZKY VÝCHOD

10. Európska rada sa venovala situácii a najnovšiemu vývoju na Blízkom východe. Pripomína svoje predchádzajúce závery o Blízkom východe.
11. Európska rada víta dohodu o prímerí medzi Izraelom a Libanonom z 27. novembra 2024 v nadväznosti na sprostredkovateľské úsilie, ktoré vynaložili najmä Francúzsko a Spojené štáty. Naliehavo vyzýva obe strany, aby toto prímerie vykonávali tak, ako sa dohodlo, a vyzýva na úplné a symetrické vykonávanie rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1701. Európska rada v tejto súvislosti pripomína zásadnú stabilizačnú úlohu, ktorú v južnom Libanone zohrávajú dočasné ozbrojené sily Organizácie Spojených národov v Libanone (UNIFIL). Európska únia bude naďalej podporovať zvrchovanosť a územnú celistvosť libanonského štátu a jeho úsilie o budovanie štátu, a to aj prispievaním k posilneniu libanonských ozbrojených síl. Európska rada vyzýva vedúcich politických predstaviteľov Libanonu, aby prijali potrebné kroky na prekonanie patovej politickej a hospodárskej situácie vrátane rýchleho zvolenia prezidenta.

12. Európska rada vyjadruje hlboké znepokojenie v súvislosti s dôsledkami izraelských zákonov prijatých 28. októbra 2024 na schopnosť UNRWA vykonávať svoj mandát. Európska rada zdôrazňuje zásadnú úlohu UNRWA, ktorá poskytuje kľúčovú podporu civilnému obyvateľstvu v Pásme Gazy, ako aj v širšom regióne. Kľúčové je pokračovať vo vykonávaní akčného plánu agentúry UNRWA.
13. Európska rada opakuje svoju výzvu na okamžité prímerie v Gaze, bezpodmienečné prepustenie všetkých rukojemníkov, naliehavé zlepšenie prístupu humanitárnej pomoci a jej nepretržitú distribúciu vo veľkom rozsahu v celej Gaze a trvalé ukončenie násilností, a to v súlade s rezolúciou Bezpečnostnej rady OSN č. 2735.
14. Európska rada opätovne zdôrazňuje, že Európska únia sa zasadzuje za dodržiavanie medzinárodného práva a za komplexný, spravodlivý a trvalý mier, ktorý v súlade s príslušnými rezolúciami Bezpečnostnej rady OSN vychádza z riešenia založeného na existencii dvoch štátov, v ktorých by dva demokratické štáty Izrael a Palestína žili vedľa seba v mieri v rámci bezpečných a uznaných hraníc. Európska únia je pripravená prispieť k všetkému úsiliu o dosiahnutie tohto riešenia a vyzýva všetky strany, aby sa zdržali krokov, ktoré oslabujú jeho uskutočniteľnosť. Európska únia bude naďalej podporovať Palestínsku samosprávu, aby jej pomohla riešiť najnaliehavejšie potreby, budovať inštitucionálne kapacity a vykonávať jej reformný program.

15. Európska rada po páde Asadovho zločineckého režimu v Sýrii zdôrazňuje historickú príležitosť na zjednotenie a obnovu tejto krajiny a podčiarkuje význam inkluzívneho politického procesu pod sýrskym vedením, ktorý splní legitímne túžby sýrskeho ľudu, v súlade so základnými zásadami rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 2254. Európska únia v tejto súvislosti podporuje prácu osobitného vyslanca OSN pre Sýriu. Mala by sa plne rešpektovať nezávislosť, zvrchovanosť a územná celistvosť Sýrie v rámci bezpečných hraníc v súlade s medzinárodným právom. Európska rada zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť dodržiavanie ľudských práv vrátane práv žien, nekonfesijnú správu vecí verejných a ochranu príslušníkov náboženských a etnických menšín a ochrániť kultúrne dedičstvo Sýrie. Vyzýva všetky strany, aby zachovali národnú jednotu a zabezpečili ochranu všetkých civilistov, poskytovanie verejných služieb, ako aj vytvorenie podmienok pre inkluzívnu a pokojnú politickú transformáciu a bezpečný, dobrovoľný a dôstojný návrat sýrskych utečencov, ako ich vymedzuje UNHCR. Európska rada tiež zdôrazňuje, že je dôležité bojovať proti terorizmu, predchádzať obnoveniu aktivity teroristických skupín a zničiť zostávajúce zásoby chemických zbraní Sýrie. Európska rada v tejto súvislosti vyzýva Komisiu a vysokú predstaviteľku, aby Rade predložili možnosti opatrení na podporu Sýrie.

III. EÚ VO SVETE

16. Európska rada viedla strategickú diskusiu o globálnej angažovanosti a prioritách EÚ v súčasnom geopolitickom kontexte.

IV. ODOLNOSŤ, PRIPRAVENOSŤ, PREDCHÁDZANIE KRÍZAM A REAKCIA NA NE

17. V nadväznosti na správu s názvom Spoločne vo väčšom bezpečí: posilnenie európskej civilnej a vojenskej pripravenosti a pohotovosti, ktorú predložil Sauli Niinistö, Európska rada opätovne potvrdzuje význam a naliehavosť posilnenia odolnosti, pripravenosti a kapacít v oblasti predchádzania krízam a reakcie na ne v kontexte vyvíjajúcej sa panorámy hrozieb a rastúceho počtu prírodných katastrof spôsobených zmenou klímy a zhoršovaním životného prostredia. Európska rada sa domnieva, že na základe strategického programu a záverov Európskej rady z júna 2023 a marca 2024 je potrebné zabezpečiť posilnenú a koordinovanú vojenskú a civilnú pripravenosť a strategické krízové riadenie, a to v rámci celospoločenského prístupu zohľadňujúceho všetky riziká. Malo by sa to uskutočniť v relevantných prípadoch v synergii s NATO, inkluzívnym a nediskriminačným spôsobom a bez toho, aby bol dotknutý osobitný charakter bezpečnostnej a obrannej politiky určitých členských štátov, a s prihliadnutím na bezpečnostné a obranné záujmy všetkých členských štátov. Tento nový postoj k pripravenosti je potrebný na posilnenie odolnosti EÚ, ochranu jej hodnôt, zabezpečenie jej hospodárskeho úspechu a konkurencieschopnosti a adaptáciu na zmenu klímy.
18. Európska rada nabáda na ďalšiu prácu na posilňovaní odolnosti EÚ a jej členských štátov, ich pripravenosti, kapacít v oblasti predchádzania krízam a reakcie na ne koherentným spôsobom, okrem iného aj s cieľom vypracovať budúcu stratégiu pripravenosti. Vyzýva Komisiu, vysokú predstaviteľku a Radu, aby pokračovali v práci na rôznych pracovných líniách a opatreniach na úrovni EÚ s cieľom podporiť členské štáty, pričom zohľadnia osobitosti rôznych typov kríz a povinnosti a právomoci členských štátov.

V. MIGRÁCIA

19. Európska rada zhodnotila pokrok, ktorý sa dosiahol pri vykonávaní jej záverov o migrácii. Vzala na vedomie nedávny list predsedníčky Komisie, pričom venovala osobitnú pozornosť dôležitej prebiehajúcej práci v týchto oblastiach: vonkajší rozmer; vykonávanie prijatých právnych predpisov EÚ a uplatňovanie existujúcich právnych predpisov; predchádzanie neoprávnenej migrácii a boj proti nej, a to aj novými spôsobmi v súlade s právom EÚ a medzinárodným právom; naliehavé úsilie o uľahčenie a urýchlenie návratov a o zvýšenie počtu navrátilcov; bezpečné krajiny pôvodu; boj proti inštrumentalizácii migrácie, obchodovaniu s ľuďmi a prevádzachstvu; ako aj bezpečné a legálne možnosti v súlade s vnútroštátnymi právomocami. Európska rada víta zámer Komisie predložiť začiatkom roka 2025 legislatívny návrh týkajúci sa návratov, vyzýva spoluzákonodarcov, aby prioritne dosiahli pokrok v spisoch s migračným rozmerom, a berie na vedomie oznámenie Komisie o zneužívaní migrácie ako zbrane a o posilnení bezpečnosti na vonkajších hraniciach EÚ.

VI. RÔZNE

Rozširovanie a reformy

20. Pripomínajúc svoje predchádzajúce závery a Vyhlásenie z Granady zo 6. októbra 2023 a v súlade so svojím strategickým programom Európska rada zdôrazňuje pretrvávajúci význam rozširovania ako geostrategickej investície do mieru, bezpečnosti, stability a prosperity. Únia aj uchádzači o členstvo sú zodpovední za čo najlepšie využitie tejto príležitosti na základe novej dynamiky procesu rozširovania a v súlade s prístupom založeným na zásluhách.
21. Európska rada schvaľuje závery o rozširovaní, ktoré Rada schválila 17. decembra 2024.

Moldavská republika

22. Európska rada vyjadruje uznanie orgánom Moldavskej republiky za úspešný priebeh prezidentských volieb a referenda o zakotvení pristúpenia k EÚ do ústavy napriek hybridným činnostiam Ruska zameraným na oslabenie demokratických inštitúcií krajiny. Víta podporu občanov Moldavskej republiky vo vzťahu k európskej integrácii.
23. Európska únia bude naďalej úzko spolupracovať s Moldavskou republikou s cieľom zvýšiť odolnosť a stabilitu krajiny a podporovať jej reformné úsilie na jej európskej ceste, a to aj prostredníctvom vykonávania plánu rastu pre Moldavskú republiku a rýchleho prijatia Nástroja na podporu reforiem a rastu.
24. Európska rada vyzýva Komisiu, aby urýchlene preskúmala, akými ďalšími spôsobmi možno Moldavskej republike poskytnúť pomoc pri posilňovaní jej energetickej bezpečnosti.

Gruzínsko

25. Európska rada pripomína svoje závery z júna a októbra 2024 a opätovne vyjadruje vážne znepokojenie v súvislosti s krokmi gruzínskej vlády, ktoré sú v rozpore s hodnotami a zásadami, na ktorých je založená Európska únia. Vyjadruje poľutovanie nad rozhodnutím gruzínskej vlády pozastaviť do roku 2028 proces pristúpenia tejto krajiny k EÚ.
26. Európska rada dôrazne odsudzuje násilie voči pokojným demonštrantom, politikom a zástupcom médií. Gruzínske orgány musia rešpektovať právo na slobodu zhromažďovania a prejavu a zdržať sa použitia sily. Všetky násilné činy sa musia vyšetriť a zodpovedné osoby za ne musia niesť následky.
27. Európska rada zdôrazňuje, že Únia je pripravená podporovať európske ambície gruzínskeho ľudu a cestu krajiny k pristúpeniu, pokiaľ by gruzínske orgány zvrátili svoje súčasné kroky.

Hybridné činnosti

28. Európska rada dôrazne odsudzuje hybridnú kampaň Ruska proti Európskej únii a jej členským štátom, ktorej súčasťou sú aj sabotáže, narúšanie kritickej infraštruktúry, kybernetické útoky, manipulácia s informáciami a zasahovanie, ako aj pokusy o oslabenie demokracie, a to aj v rámci volebného procesu. V tejto súvislosti víta prijatie prvých právnych aktov o zaradení na zoznam v rámci reštriktívnych opatrení vzhľadom na destabilizačné činnosti Ruska. Európska únia a členské štáty budú naďalej posilňovať svoju odolnosť a plne využívať všetky dostupné prostriedky na predchádzanie hybridným činnostiam Ruska, odrádzanie od nich a reakciu na ne.

Sloboda, bezpečnosť a spravodlivosť

29. Európska rada víta rozhodnutie Rady o zrušení kontrol osôb na vnútorných pozemných hraniciach s Bulharskom a Rumunskom a medzi nimi od 1. januára 2025.
30. Európska rada schvaľuje strategické usmernenia pre legislatívne a operačné plánovanie v rámci priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktoré Rada prijala 12. decembra 2024.

Venezuela

31. Európska rada opätovne vyjadruje znepokojenie nad situáciou vo Venezuele. Vyzýva na prepustenie všetkých politických väzňov a vyzýva Venezuelu, aby dodržiavala svoje záväzky podľa medzinárodného práva. Európska únia zmobilizuje všetky nástroje, ktoré má k dispozícii, na podporu demokracie a pokojnej a inkluzívnej transformácie vo Venezuele.

*

* *

Po ničivom extrémnom počasí na Mayotte vyjadruje Európska rada hlbokú sústrasť a solidaritu s obyvateľstvom Mayotte.
